

Številka: 00104-279/2019/5

Datum: 17. 10. 2019

Odgovor na poslansko vprašanje Zmaga Jelinčiča Plemenitega v zvezi z glasilom Slovenskega združenja za pomoč pri demenci Spominčica

Vlada Republike Slovenije je prejela poslansko vprašanje Zmaga Jelinčiča Plemenitega v zvezi z glasilom Slovenskega združenja za pomoč pri demenci Spominčica in v nadaljevanju odgovarja:

Ministrstvo za zdravje (v nadaljnjem besedilu: MZ) in Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljnjem besedilu: MDDSZ) sofinancirata aktivnosti združenja Spominčica, ki so izbrane na javnih razpisih. V poročilih o izvajanju programa izbranega na Javnem razpisu za sofinanciranje programov varovanja in krepitev zdravja za leti 2013 in 2014, Javnem razpisu za sofinanciranje programov varovanja in krepitev zdravja za leti 2015 in 2016, Javnem razpisu za sofinanciranje programov izobraževanja in osveščanja za obvladovanje demence v letih 2017 in 2018 ter v poročilih o izvajanju programa, izbranega na Javnem razpisu za sofinanciranje programa socialnega varstva v letu 2014, v letu 2015, v letu 2016, v letu 2017 in v letu 2018, združenje Spominčica poroča, da je izvajalo dejavnosti ozaveščanja javnosti o demenci. Med te dejavnosti spada tudi ozaveščanje s članki v glasilu Spominčica, kot so informiranje o prvih znakih demence, napotki, kje poiskati pomoč, kako se sporazumevati z osebo z demenco, kako skrbeti za osebo z demenco doma, izkušnje svojcev oseb z demenco in promocijo aktivnosti sofinanciranega programa (predavanja, izobraževanja, skupine za samopomoč, osebno svetovanje).

Spominčica, ki je članica Evropskega združenja za Alzheimerjevo bolezen (Alzheimer Europe) in Svetovnega združenja za Alzheimerjevo bolezen (Alzheimer's Disease International), tudi poroča, da je demenca prepoznana kot največji zdravstveni, socialni in finančni problem sodobne svetovne družbe, česar se zavedajo in s tem soočajo tudi politiki. Decembra 2013 je predsednik vlade Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske, David Cameron, sklical sestanek G8 in uvrstil demenco na dnevni red. Zaključili so s pozivom, naj države prispevajo več denarja za raziskave na področju demence. Svetovna zdravstvena organizacija je leta 2017 sprejela »Dementia Global Action Plan«, s priporočilom, da vse države članice sprejmejo nacionalne strategije za področje demence.

V Sloveniji smo leta 2016 sprejeli Strategijo za obvladovanje demence v Sloveniji, ki daje velik poudarek tudi ozaveščanju o demenci in zmanjševanju stigme. Za uspešno obvladovanje demence je zelo pomembno sodelovanje vseh pristojnih deležnikov. Vse pomembnejšo nalogo pri ozaveščanju, izobraževanju ter pomoči osebam z demenco in njihovim svojcem imajo tudi socialnovarstveni programi, ki jih preko javnega razpisa sofinancira MDDSZ.

Spominčica, slovensko združenje za pomoč pri demenci, je ena redkih nevladnih organizacij, ki se ukvarja s svetovanjem, pomočjo osebam z demenco in njihovim svojcem in tudi z ozaveščanjem. Glasilo Spominčica pomembno prispeva k ozaveščanju širše slovenske javnosti, saj je revija brezplačna in dostopna pa vsej Sloveniji. S svojo vsebino prispeva k boljšemu prepoznavanju prvih znakov demence, zmanjševanju stigme bolezni in ponuja bralcem še številne druge koristne vsebine in informacije.

V nadaljevanju Vlada Republike Slovenije odgovarja.

1. Ali so poslanske skupine ciljni bralci Spominčice?

Glasilo Spominčica je za ozaveščanje v Sloveniji eno najpomembnejših komunikacijskih načinov ozaveščanja širše slovenske javnosti, saj je dostopna po vsej Sloveniji. Ozaveščanje prispeva k boljšemu prepoznavanju prvih znakov demence, zmanjševanju stigme te bolezni, pravočasni diagnozi, zdravljenju in postdiagnostični podpori. Ciljne skupine ozaveščanja so vsi, ki lahko s svojim ravnanjem, zgledom in pomočjo prispevajo k dvigu ravni ozaveščenosti o demenci in zmanjšanju stigme te bolezni, za katero po ocenah Nacionalnega inštituta za javno zdravje (povprečje v letih 2014–2018) letno zbolijo 928 oseb. Ocena števila bolnikov v Sloveniji, kot je zapisana v Strategiji obvladovanja demence v Sloveniji do leta 2020, znaša 32.000 ljudi, zanje pa skrbi še trikrat toliko oseb, svojcev, zdravstvenih delavcev in socialnih delavcev.

2. Zakaj se tako negospodarno ravna z revijami (20 revij za 4 poslance)?

V poročilih o izvajanju sofinanciranega programa združenje Spominčica poroča, da za distribucijo glasila Spominčica uporablja vse razpoložljive kanale: javne dogodke in predavanja, ki jih združenje izvaja, domovi starejših občanov, knjižnice, čakalnice zdravstvenih domov, naslovi članov združenja, naslovi organizacij, ki delujejo v javnem interesu, kot neodvisna, brezplačna priloga revije Naša žena.

3. Koliko sredstev letno MDDSZ in MZ namenita za izdajo glasila?

MDDSZ in MZ sofinancirata aktivnosti združenja Spominčica, ki so v okviru prijavljenega programa izbrane na javnih razpisih. Ministrstvu ne namenjata sredstev izdajanju glasila. Gre za sofinanciranje programa kot celote in ne neposredno glasila. Je pa glasilo Spominčica pomemben del vsebine programa za ozaveščanje javnosti.

MZ je združenju Spominčica sofinanciralo programe izobraževanja in osveščanja za obvladovanje demence v letu 2017 v višini 31.989,92 EUR in v letu 2018 v višini 47.962,42 EUR.

MDDSZ sofinancira Spominčico, Slovensko združenje za pomoč pri demenci, in sicer v naslednjih zneskih: v letu 2015 – 39.242,37 EUR, v letu 2016 – 58.700,00 EUR, v letu 2017 – 101.700,00 EUR, v letu 2018 – 101.700,00 EUR in v letu 2019 – 139.900,00 EUR. Iz navedenih sredstev se sofinancirajo zaposlitve strokovnih delavcev (v letu 2019 so to štiri zaposlitve) in materialni stroški za delovanje skupin (za 210 skupin – Alzheimer Slovenija).

4. Na kakšen način sta bila za sodelovanje s Spominčico izbrana SALAMON d.o.o. in PRISTOP?

Združenje Spominčica poroča, da je za tisk izbralo družbo SALOMON d.o.o., podjetje za zaposlovanje invalidov, proizvodnjo, posredovanje in storitve Ljubljana, Ljubljana, Vevška cesta 52, 1260 Ljubljana – Polje, na osnovi pogajanj. Izbrano invalidsko podjetje SALOMON d.o.o. razume humanitarne organizacije in se jim prilagodi glede cenovne in plačilne politike za posamezno številko. SALAMON d.o.o. skrbi za prelom, tisk in distribucijo glasila Spominčica. Združenje Spominčica smo opozorili, da imajo v glasilu napačno navedeno tiskarno SALAMON d.o.o., namesto prave (SALOMON d.o.o.). Ministrstvu ne financirata oglasa o demenci, ki ga je za Spominčico pripravila družba PRISTOP in ga združenje Spominčica objavlja v glasilu Spominčica.